

แนวทางการใช้การตรวจทางห้องปฏิบัติการทางแพทย์
อย่างสมเหตุสมผล

**Rational
Laboratory
Use
(RLU)**

HATYAI HOSPITAL

ทนาย.ฉลวย ศรีกล้า

HATYAI HOSPITAL

2

โรงพยาบาลชั้นนำ
ที่มีคุณภาพเป็นเลิศ เพื่อท้องถิ่นภาคใต้

ยุทธศาสตร์ รพ.หาดใหญ่ปี 2566

01

ยุทธศาสตร์ที่ 1

พัฒนาบริการทางการแพทย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางสู่ความเป็นเลิศ

02

ยุทธศาสตร์ที่ 2

พัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ

03

ยุทธศาสตร์ที่ 3

พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

04

ยุทธศาสตร์ที่ 4

บริหารและพัฒนาบุคลากรให้เพียงพอ มีศักยภาพสูงและมีความสุข

05

ยุทธศาสตร์ที่ 5

พัฒนาคุณภาพบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ

06

ยุทธศาสตร์ที่ 6

พัฒนาสู่ความเป็นศูนย์วิชาการ วิจัยและนวัตกรรม

HOSPITAL GOAL ปี 2566

ลดอัตราการตาย
เหลือ 3.0 %

เพิ่มประสิทธิภาพ
การเงิน

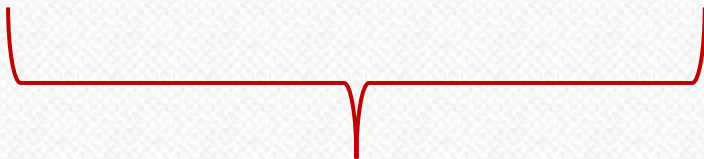
พัฒนา
Excellent center

ลดแออัด
ลดวันนอน

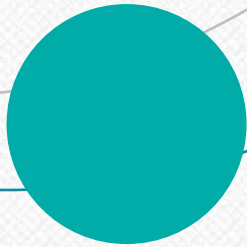
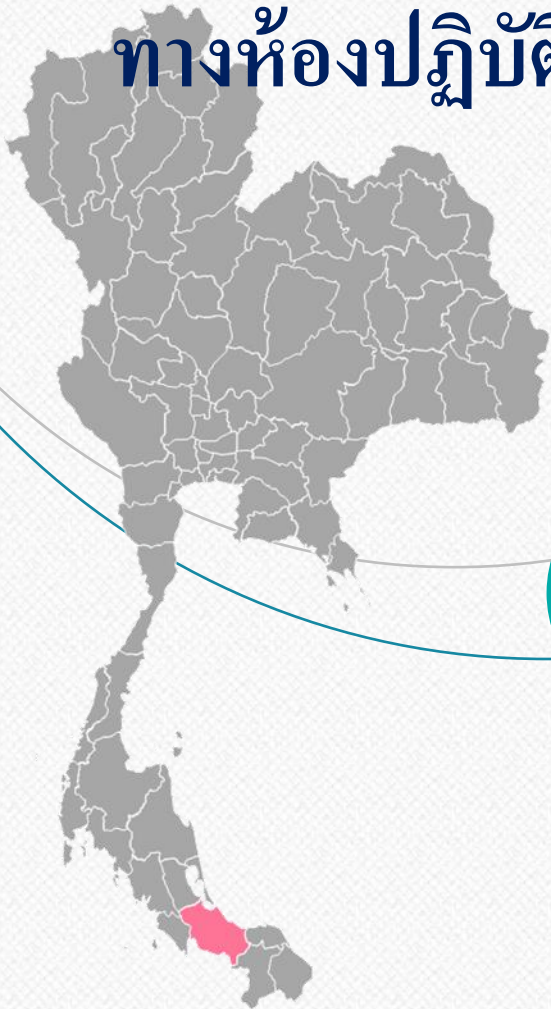

Environment
Modernize Smart
(EMS)

RLU

รางวัลคุณภาพ และการรับรองคุณภาพ ทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์

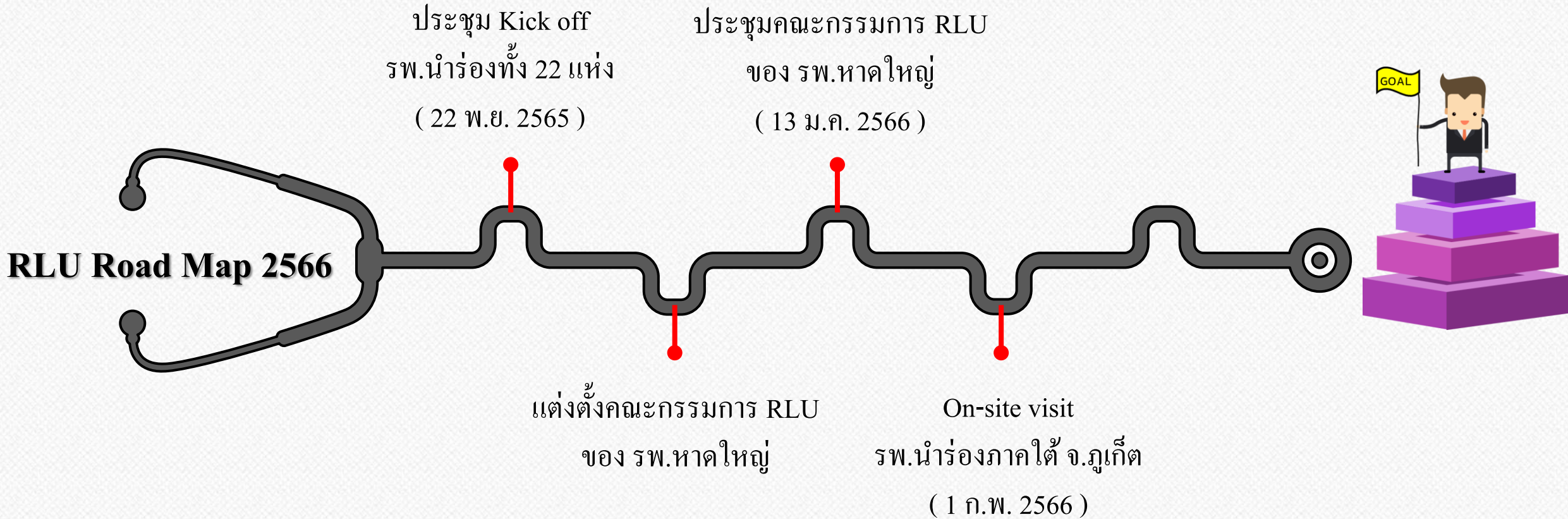

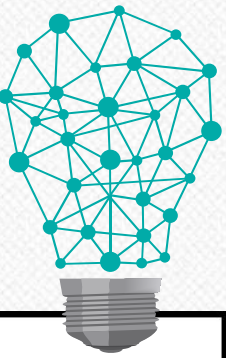
Rational Laboratory Use

(RLU)

Time Line

จัดตั้ง

Lab

Utility

Committee

คำสั่งโรงพยาบาลหาดใหญ่
ที่ ๑๒ / ๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการใช้การตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล
โรงพยาบาลหาดใหญ่

เพื่อให้การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ของโรงพยาบาลหาดใหญ่เป็นไปอย่างสมเหตุผล (Rational Laboratory Use, RLU) โดยคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสมตามหลักฐานเชิงประจักษ์ มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย คุ่มค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ป่วยและระบบบริการของโรงพยาบาลในทุกภาคส่วน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการใช้การตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (Rational Laboratory Use, RLU) ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ราชวิทยาลัย และสมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ซึ่งโรงพยาบาลหาดใหญ่เป็นโรงพยาบาลนำร่องของ ๒๒ โรงพยาบาลทั่วประเทศเพื่อดำเนินงานดังกล่าว จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการใช้การตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล ดังรายนามต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. นายไชยสิทธิ์ เทพชาตรี	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหาดใหญ่	ที่ปรึกษา
๒. นางวิชุดา ดอนสกุล	รองผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์คนที่ ๑	ที่ปรึกษา

บทบาทหน้าที่
ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการ เพื่อให้การปฏิบัติงานสัมฤทธิ์ผลสูงสุด และบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

๒. คณะกรรมการดำเนินงานการใช้การตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล

๑. นายแพทย์สุรสิทธิ์ ปามณี	นายแพทย์เชี่ยวชาญ	ประธานกรรมการ
๒. แพทย์หญิงกวีดี อัครปฏิมา	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๓. แพทย์หญิงวราวัช อรัณยกุล	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. แพทย์หญิงเสณัสกษณ์ วิทยาประภากร	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๕. แพทย์หญิงลลิตา โสชะวิจารณ์	นายแพทย์ชำนาญการ	กรรมการ
๖. นางอุทัยวรรณ อักษรศรี	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	กรรมการ
๗. นางสาวนันทิยา พรหมรักษ์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	กรรมการ
๘. นายโสภณ เพชรคง	นักวิชาการคอมพิวเตอร์	กรรมการ
๙. นางสาวฉลวย ศรีกลับ	นักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการ	กรรมการและเลขานุการ
๑๐. นายยุวเรศ หวังสระปราบ	นักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีหน้าที่...

- ๒ -

บทบาทหน้าที่

๕. กำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ ประกาศ และวิธีการใช้การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการอย่างสมเหตุผลของ โรงพยาบาลหาดใหญ่ โดยอ้างอิงหลักฐานเชิงประจักษ์ เช่น แนวทางการใช้การตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (Rational Laboratory Use, RLU) จาก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ราชวิทยาลัย และสมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง
๖. ให้ข้อเสนอแนะ สนับสนุน ปรับปรุงการใช้การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผลของโรงพยาบาลหาดใหญ่
๗. ประเมินผล ติดตามผลการใช้การตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์
๘. สรุปผลการดำเนินงานและนำเสนอผู้บริหารทราบ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

 (ชำนาญ ชูรัตน์)
 รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร
 วิชาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลหาดใหญ่

RLU

HATYAI HOSPITAL

ประชุมคณะกรรมการ RLU ของรพ.หาดใหญ่

(ร่าง)

คู่มือการใช้

แนวทางการใช้การตรวจทางห้องปฏิบัติการ

ทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล

(Rational Laboratory Use, RLU)

สำหรับโรงพยาบาลนรorang

RLU

HATYAI HOSPITAL

แนวทางการใช้การตรวจ

10

ทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุสมผล

(RLU) 7 กลุ่มโรค

1. โรคเบาหวาน

2. โรคหัวใจ

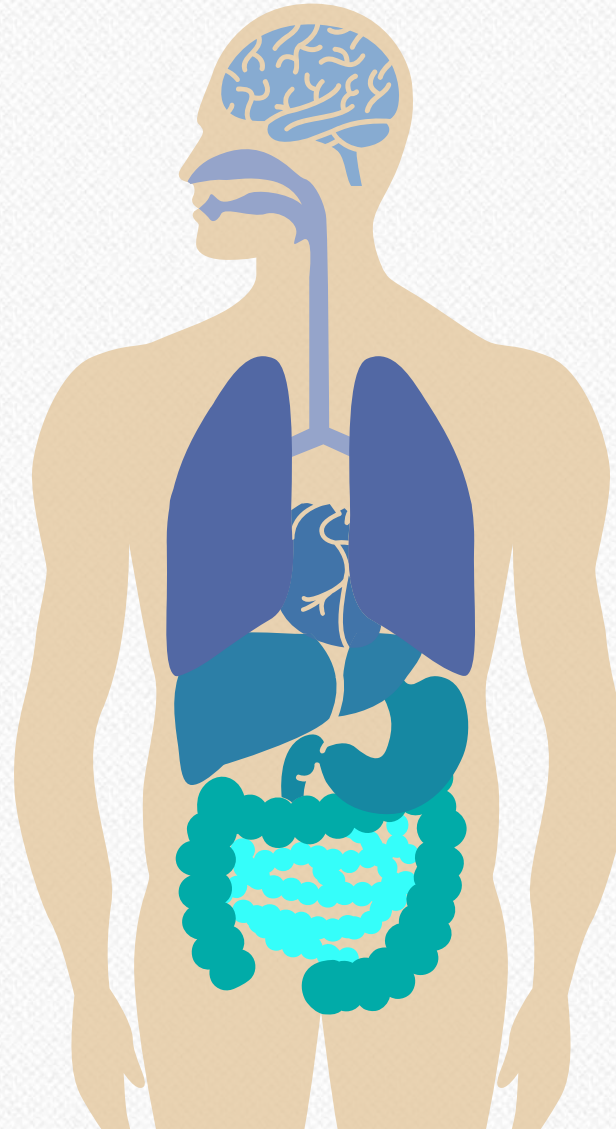
3. โรคตับ (โรคตับ ทางเดิน
อาหารและช่องท้อง

4. โรคไต

5. Checkup

6. โรคติดเชื้อ (Pneumonia , Diarrhea , TB
, Dengue , Sepsis , HIV , CNS infection)

7. โรคความดันโลหิตสูง

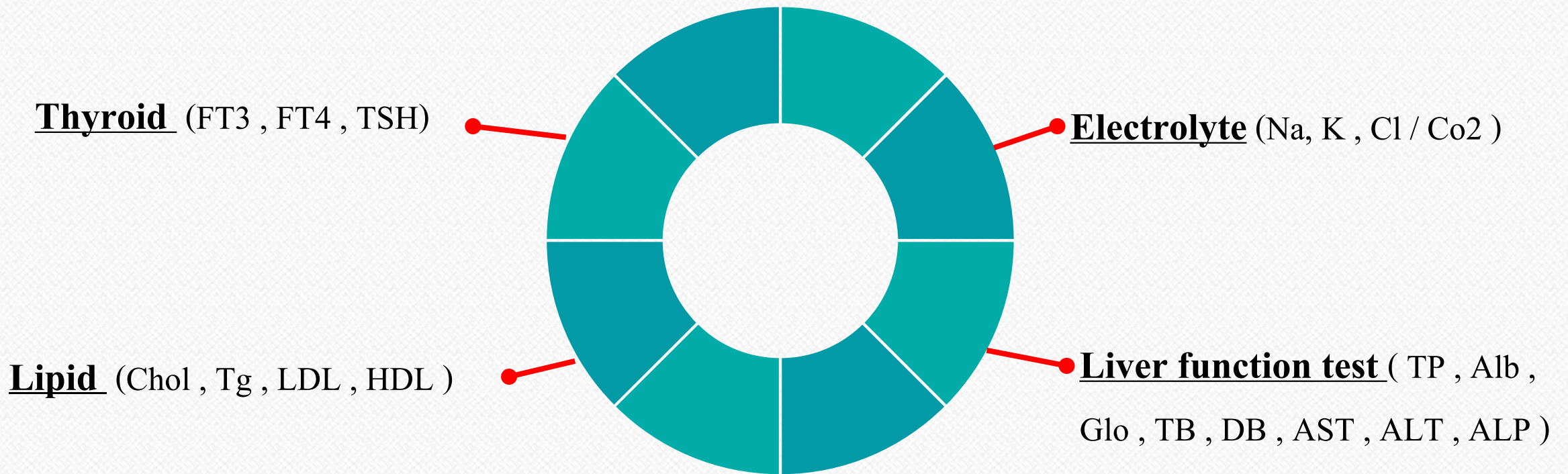

Rational **L**aboratory **U**se

ดำเนินการแล้ว

1.มีการปรับการสั่งตรวจ แยกรายการ ให้สั่งตรวจทีละรายการหรือสั่งเป็นชุด ตามความเหมาะสม

1. มีการปรับการส่งตรวจ แยกรายการ ให้ส่งตรวจทีละรายการหรือส่งเป็นชุด ตามความเหมาะสม

ไปยังกลุ่ม:

กลุ่ม	รหัส Lab		เลือก?
BIOCHEM ชุดใหญ่	CC001	FASTING BLOOD SUGAR (FBS) (32203)(7.3.3)	☐
	CC005	BUN (BLOOD) (32201)	☐
	CC006	CREATININE (BLOOD)(32202)	☐
	CC007	URIC ACID (32205)(7.3.3.5)	☐
	CC008	LIPID PROFILE (32004)(7.3.1.4)	☐
	CC015	LIVER FUNCTION TESTS (LFT) (32003)(7.3.1	☐
	CC022	SGPT(ALAT)(32311)(7.3.4.12)	☐
	CC023	ALKALINE PHOSPHATASE (32309)(7.3.4.10)	☐
	CC025	CPK (32304)(7.3.4.4)	☐
	CC027	ELECTROLYTES (32001)(7.3.1.1)	☐
	CC031	CARBONDIOXIDE (CO2) (7.3.2.5)(32105)	☐
	CC032	CALCIUM (32106)(7.3.2.6)	☐
	CC033	PHOSPHORUS (32109)(7.3.2.11)	☐
	CC034	MAGNESIUM (32107)(7.3.2.8)	☐
	CC073	HBA1C (32401)	☐
	CC097	SGOT(ASAT)(32310)(7.3.4.11)	☐
	CC121	LDL-CHOLESTEROL (32504)(7.3.6.4)	☐
	CC140	NT-PROBNP (32407)	☐
	OUT002	LACTATE ส่งท่าWARD 240 (32008)	☐

ไปยังกลุ่ม:

กลุ่ม	รหัส Lab		เลือก?
CLINICAL CHEMISTRY	CC003	I-PTH (32613)	☐
	CC009	CHOLESTEROL (32501)(7.3.6.1)	☐
	CC012	HDL-C (32503)(7.3.6.3)	☐
	CC017	GLOBULIN	☐
	CC018	ALBUMIN (32403)(7.3.5.3)	☐
	CC019	TOTAL BILIRUBIN (32208)(7.3.3.8)	☐
	CC020	DIRECT BILIRUBIN (32207)(7.3.3.7)	☐
	CC021	CYCLOSPORIN A (CSA)(EDTA) (33201)	☐
	CC024	LDH (32306)(7.3.4.6)	☐
	CC026	MICRO BILIRUBIN(32209)	☐
	CC029	POTASSIUM (7.3.2.3)(32103)	☐
	CC035	AMYLASE(BLOOD) (32303)(7.3.4.3)	☐
	CC038	BLOOD KETONE (HEPARIN BLOOD) (32216)	☐
	CC041	SALICYLATE (33108)	☐
	CC045	TOTAL PROTEIN (34103)(7.3.10.8)	☐
	CC082	FREE T4 (32610)	☐
	CC084	FREE T3 (32612)	☐
	CC085	TSH (32608)	☐
	CC089	ALCOHOL (ETHYL) (33901)	☐

2. มีการแจ้งเตือน ในระบบส่งตรวจ LAB เมื่อมีการส่งตรวจ LAB ซ้ำในวันเดียวกัน

Action Edit Block Field Record Query Window Help

พิมพ์ใบส่ง LAB | รายการใน Reques | Load! | Sticker Lab | Sticker Tube

VN   ไม่ปรับ? HN 1299/61 ชื่อ-สกุล นายศักดิ์ดา สุปะยะ อายุ 30 8 9

วันที่   วันที่สิทธิ ชำระเงิน เครดิต สิทธิ ปกส. ในเครือ

Qpd ER ER ที่เครดิต 20653831 Dx

Over rule ห้องLab Opd No 17324813 Visit [ER]

แพทย์ ที่ลดหย่อน สิทธิอื่น

หน่วย LIS Status เลขที่บิล

(ที่เกี่ยวข้องกรณีไม่พบแพทย์) กลุ่ม! เจา

จน.เงิน 100.00 เครดิต 100.00 ส่วนลด 0.00 คงเหลือ 0.00 เบิกได้ 0.00 เบิกไม่ได้ 0.00 ชำระ EDC

แบบรายการ Package : Load..

รายการ LAB	จน.เงิน	ควม? เบิกได้? Ex? Base Price
CC027 ELECTROLYTES (32001)(7.3.1.1)	100	☒ Y
		☐
		☐
		☐
		☐
		☐
		☐
		☐
		☐
		☐

ช่วงราคา 100 - 100 ราคา 100.00 จำนวน 1

จำนวนเงิน 100.00 เครดิต 100.00 ส่วนลด 0.00

คงเหลือ 0.00 เบิกได้ 0.00 เบิกไม่ได้ 0.00

Specimen Vol.

เหตุผล

Note

หมายเหตุ

ICD9CM

Note

รหส CC027 ของเม.ค.นี้ มีการบันทึกในวันนี้แล้ว เวลา 16:49 ต้องการบันทึกอีก ?

Yes No

Rational **L**aboratory **U**se

3 กลุ่มโรคที่สนใจ

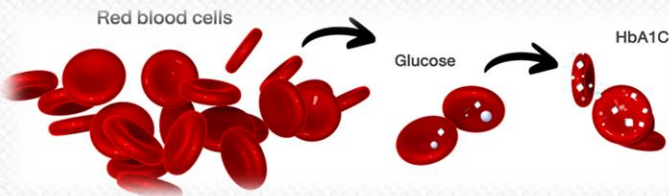
1. โรคเบาหวาน

บททวน การสังตรวจ **HbA1C** ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา (วันที่ 1 ต.ค. 2564 – 30 ก.ย. 2565)

คนไข้ DM จำนวน 10,547 ราย

สังตรวจ HbA1C จำนวน 13,877 ครั้ง

สังตรวจ 1 ครั้ง = 4,080 ราย

สังตรวจ 2 ครั้ง = 2,568 ราย

สังตรวจ 3 ครั้ง = 909 ราย

สังตรวจ 4 ครั้ง = 320 ราย

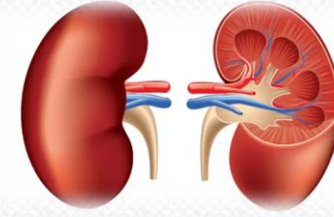
สังตรวจมากกว่า 4 ครั้ง = 122 ราย

2. โรคไต

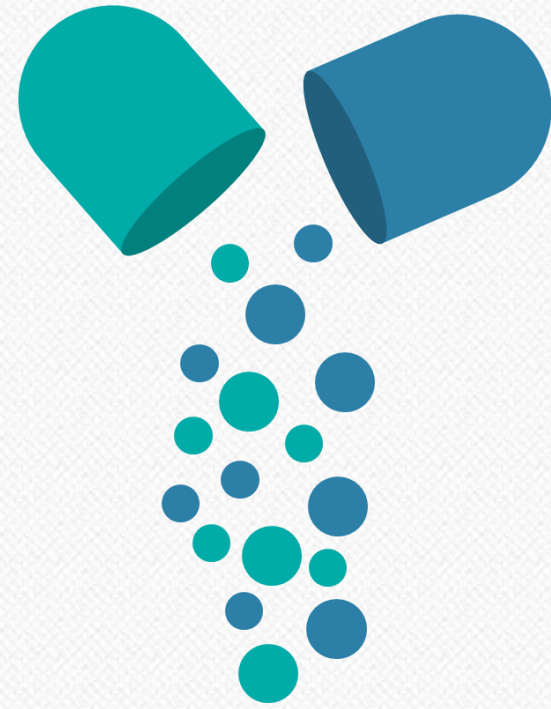

บททวน พิจารณาความจำเป็นในการตรวจ **BUN** ในการประเมินการทำงานของไต ส่วนใหญ่แพทย์ใช้ **Cr, eGFR** เป็นหลัก

➡ **สนใจคนไข้กลุ่ม NCD** จาก CMU ทั้ง 42 แห่งซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของ รพ.หาดใหญ่ ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา (วันที่ 1 ต.ค. 2564 – 30 ก.ย. 2565)

➡ ส่งตรวจ **Creatinine** พร้อมกับ **BUN** จำนวน 4,835 ราย

➡ ส่งตรวจ **Creatinine** อย่างเดียว จำนวน 6,500 ราย

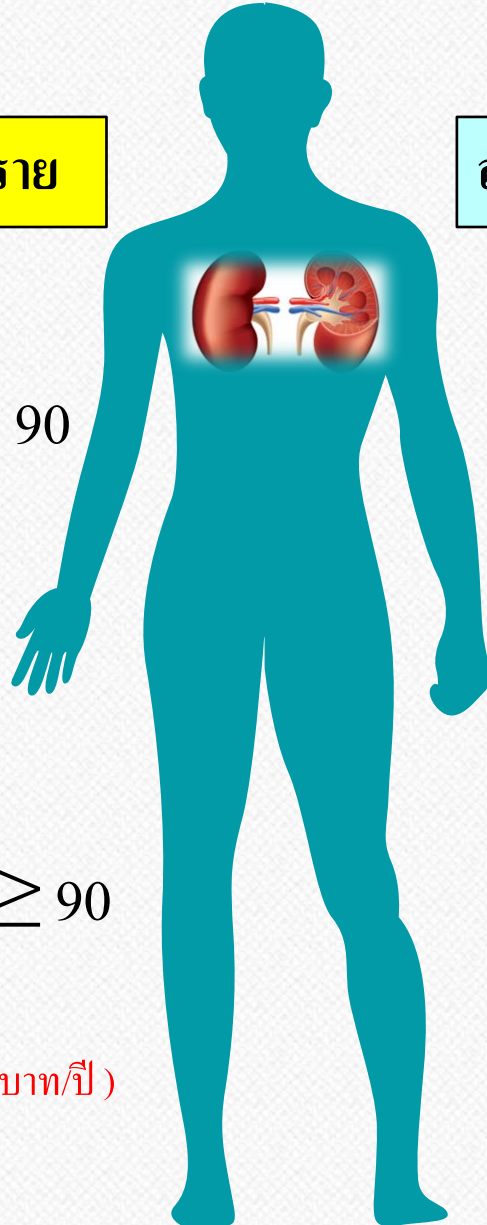

RLU

HATYAI HOSPITAL

โรคไต

Creatinine พร้อมกับ BUN จำนวน 4,835 ราย

Creatinine > 1.0 และ GFR < 90
มีจำนวน 1,046 ราย

★
Creatinine ≤ 1.0 และ GFR ≥ 90
มีจำนวน 3,782 ราย

(ลดค่าตรวจ BUN ได้ 3,782*40 = 151,280 บาท/ปี)

ส่งตรวจ Creatinine อย่างเดียว จำนวน 6,500 ราย

★
Creatinine > 1.0 และ GFR < 90
มีจำนวน 1,176 ราย

Creatinine ≤ 1.0 และ GFR ≥ 90
มีจำนวน 5,318 ราย

ปรึกษาทีม : แพทย์อายุรกรรมและอายุรแพทย์โรคไต

3. Check up

ทบทวน การตรวจ Stool exam ในการตรวจสุขภาพ

(ข้อมูล 1 ต.ค. 2564 – 30 ก.ย. 2565)

ตรวจสุขภาพ জন.ในโรงพยาบาล

จำนวน **1,335** ราย ผลการตรวจ Parasite : **Not found** ทั้งหมด

ตรวจสุขภาพ জন. จากองค์กร , หน่วยงานภายนอก /

Walk in ตรวจสุขภาพประจำปี

จำนวน **2,102** ราย ผลการตรวจ Parasite : Not found **2,101** ราย
ตรวจพบ A.lumbricoides ไข่ eggs 1 ราย
[คนไข้ Walk in]

RLU

HATYAI HOSPITAL

กรณี Out Lab : นอกเหนือจากรายการส่งตรวจที่มีอยู่ในระบบ

ต้องผ่านการอนุมัติจากแพทย์ กรรมการส่งตรวจ Out Lab

ผู้อำนวยการ อนุมัติ

**THANK YOU
FOR YOUR
ATTENTION**